

JUNE 02, 2017

Cameron MacLeod - cameron.mac@gmail.com - 45477699
Magnhild Øen Nordahl - magnhildnordahl@gmail.com - 90790539

~ LETTERS OF SUPPORT ~ “ ALDEA ”

1. BERGEN KOMMUNE
2. FELLEVERKSTEDET
3. BERGEN SENTER FOR ELETRONISK KUNST
4. VISP
5. HORDALAND KUNSTSENTER
6. BKFH
7. BERGEN KUNSTHALL
8. CS55

BERGEN
KOMMUNE

BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING

Rådhusgaten 10
Postboks 7700, 5020 Bergen
Telefon 55 56 58 78
klima.kultur.naring@bergen.kommune.no
www.bergen.kommune.no

Til den det måtte angå

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Emnekode	Dato
		201313722-34 SMVI	ESARK-332	24. november 2016

Bekreftelse fra Bergen kommune, Centralize Bergen

Bergen kommune ved Seksjon for kunst og kultur bekrefter med dette at vi i 2016 har gitt tilskudd til Flaggfabrikkens etablering og drift av Centralize Bergen i C. Sundts gate 55. I forslaget for Bergen kommunes budsjett 2017 står det særskilt at det er viktig med tilstrekkelig areal for kunstneratelier/verksteder, og at Kunsthøgskolens areal i C. Sundts gate er interessant for fremtidig vekst.

Centralize skal være et studiofelleskap for aktører fra alle fagfelt innen det profesjonelle kunst- og kulturlivet i Bergen. Centralize skal også ha et galleri og et verksted for metall og tre, tilgjengelig for regionens profesjonelle kunstnere og institusjoner.

Bergen kommune vurderer Centralize som et faglig relevant initiativ som møter utfordringene knyttet til den ustabile ateliersituasjonen i Bergen. Vårt inntrykk er at initiativtagerne Cameron MacLeod og Magnhild Øen Nordahl gjør en grundig og profesjonell jobb med å planlegge og å organisere prosjektet, også med tanke på nye digitale løsninger som vil redusere driftskostnadene. Prosjektet er godt forankret, med lokale, nasjonale og internasjonale samarbeidspartnere som Kunstnerverksteder cs55, Bergen senter for elektronisk kunst, Fellesverkstedet i Oslo og Platform Stockholm. Seksjon for kunst og kultur ser at Centralize vil kunne bli en viktig arena for produksjon, samarbeid, kompetanseutvikling- og utveksling og kunstfaglig diskusjon.

Plasseringen av Centralize er med på å styrke prosjektets relevans, og Centralize ivaretar en lang tradisjon for kunstproduksjon i området. Huset og området har vært benyttet av kunstfeltet siden Vestlandske Kunstakademi flyttet inn i C. Sundts gate 53 i 1984. Lokalene Centralize flytter inn i benyttes per i dag av Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB), og er en viktig brikke i Bergen kommunes økosystem innen visuell- og elektronisk kunst. At de sentrale og lavt prisede lokalene blir ledige når KHiB flytter inn i sitt nybygg høsten 2017, utgjør en unik mulighet til å fortsette tradisjonen i form av studiofelleskapet- og verkstedet Centralize. Lokalene er godt egnet til formålet, og vil med ombygging og tilrettelegging kunne gi gode arbeidsforhold for byens kunstnere.

Per i dag eksisterer det ikke et større kunstnerdrevet verksted for metall og tre med profesjonell maskinpark i Bergen eller på Vestlandet, og kunstnere innen alle fagfelt må derfor benytte seg av private aktører. KHiB donerer utstyr til verkstedet i Centralize. Det er bred enighet i kunst- og kulturfeltet i Bergen om behovet for verkstedet, og Seksjon for kunst og kultur anerkjenner dette behovet.

Centralize vil med sitt studiofelleskap, galleri og verksted være et vitalt og synlig tilskudd til Bergens kunstliv. Vi anser Centralize som et viktig initiativ som vil kunne få svært positive ringvirkninger for det visuelle feltet i Bergensregionen og nasjonalt.

Med hilsen

BYRÅDSAVDELING FOR KLIMA, KULTUR OG NÆRING

*Synnøve Marie Vik - saksbehandler
Øyvor Johnson - seksjonssjef*

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Cameron MacLeod og Magnhild Øen Nordahl

Magnhild Øen Nordahl og Cameron MacLeod
Centralize Bergen

29.11.16

LETTER OF INTENT: COLLABORATION 2017 - CENTRALIZE BERGEN

Centralize Bergen and Fellesverkstedet are collaborating on the development of open-access production facilities in Bergen and Oslo.

A collaboration between Centralize Bergen and Fellesverkstedet has not only the potential to draw both Oslo's and Bergen's creative communities closer together; but on an institutional level a collaboration can: decrease development costs; reduce financial risk; and effectivise the transition from concept to implementation.

Focus in 2017:

1. Technical development - Building infrastructure; and equipment installation.
2. Organisation development - Operational, financial and investment models.
3. Operational collaboration - Development of shared resources: Administration systems, Suppliers, Communication systems, Documentation.

Mvh

Graham Hayward
Daglig leder
Fellesverkstedet

Bergen senter for elektronisk kunst

Til den det måtte angå

Bergen 29/11 2016.

STØTTEERKLÆRING FOR CENTRALIZE BERGEN.

BEK, Bergen senter for elektronisk kunst, er et nasjonalt senter for arbeid med kunst og teknologi, med tilhold i 9. etg i C. Sundtsgt 55 i Bergen.

CENTRALIZE BERGEN vil etablere et fellesverksted i 1. etg på samme adresse med treverksted, metallverksted og grafisk verksted med digitale verktøy innen 3D og Virtual Reality. BEK ser at dette kan ha stort potensial i forhold til prosjekter hvor nye muligheter for kunstneriske uttrykk utforskes gjennom bruk og utvikling av ny teknologi i relasjon til mekanikk, metallarbeid, 3D og VR.

BEK har selv etablert en mulighet for å jobbe med elektroniske komponenter i kunstsammenheng i våre lokaler. Dette har, i relasjon til denne type fellesverksted som ønskes etablert i huset, et stort potensiale for samarbeid og videreutvikling. Etablering av CENTRALIZE BERGEN i nær relasjon til BEK vil gi gode synergieffekter inn mot BEKs brukere og kunstmiljøet i Bergen forøvrig.

Vennlig hilsen

Bergen senter for
elektronisk kunst
C. Sundts gt. 55
5004 Bergen
tlf +47 55 23 30 80
org. nr. 881 948 222
bek@bek.no

Lars Ove Toft
daglig leder, BEK

Till den det angår.

Angående initiativet om att etablera produktionsverkstad i C. Sundsgate 55 riktad mot konstnärer och Bergens aktiva konstscen.

Efter ett möte med Magnhild Øen Nordahl har hon presenterat de planer som hon och Cameron McLeod har med att etablera en professionell verkstad baserad på trä- och metallproduktion centralt i Bergen. En verkstad som har expertisen genom fackkunnig personal men där det i tillägg läggs upp för den aktiva konstscenen i Bergen att hyra sig in och utföra egen produktion. En verkstad med faciliteterna som både kan ta på sig stora som små uppdrag. En produktionsarena som kan utföra allt från färdig produkt utifrån idéer och skisser till att kursa dess användare (medlemmar) att själva producera det dessa önskar.

Då konstnären i dagens läge oftast tar på sig rollen som total entreprenör av egna projekt och där det väldigt sällan finns plats för en producent, får konstnären oftast själv styra alla delar i sin egen produktion. Att vända sig till en industriell verkstad inom exempelvis metall kan vara problematiskt i form för förståelse runt detaljer och konstnärens egen önskan om att följa produktionen närt och detaljerat. Det är i tillägg inte alla som jobbar inom detta fält som disponerar ateljé och den utrustning som krävs i variationen av egen produktion. Detta är oftast kostbara maskiner och lokaler något som är svårt att inskaffa och driva/underhålla.

Att det finns engagemang lokalt i Bergen för att etablera en verkstad som i sin tur tillrättalägger för produktion riktad mot konstnärerna ser jag som ett mycket positivt initiativ och något jag själv efterfrågat. Jag har erfarenhet från att vara denna totalentreprenör på egna projekt men också erfarenheter från att vara producent/produktionsledare för andra konstnärer/institutioner och dess projekt. Som egen konstnär ser jag behovet för ett sådant ställe men jag kan i tillägg se behovet för detta i de roller jag har och har haft som exempelvis tekniker på Bergen Kunsthall, styreleder i Visp, frilansande produktionsledare och min nuvarande roll som produktionsledare i Bergen Assembly.

Jag vill med detta skrivet ge min stötta till Cameron och Magnhild i deras resurge och önskan om att etablera en produktionsarena i form av en metall- och träverkstad där huvudmålet är att rikta sig mot och hjälpa konstnärerna i sin produktion.

Mvh

.....
Stefan Törner, Bergen 13 feb. 2016

Konstnär, produktionsledare Bergen Assembly, frilansande produktionstekniker/ledare, Styreleder Visp, tekniker på Bergen Kunsthall (2005-15), konstkonsulent.

www.stefantornr.se

HORDALAND KUNSTSENTER

03 February 2015

Dear Colleagues,

I would like to express Hordaland Kunstsenter's (HKS) support for the initiative from Cameron MacLeod to develop studio, workshop and presentation space in the CS55 building. HKS has on many occasions rented studio space at CS55 for visitors participating in our residency programme. As close collaborators with the CS55 studio collective, we recognise the need for the facilities and the artistic community that use this space to grow sustainably. The improvements MacLeod wishes to make to CS55's workshop offering are sorely needed in Bergen and will certainly have a great impact on the ability of local artists to work professionally and develop skills.

CS55 is financially vulnerable and with the imminent move of Kunst- og Design-Høgskolen i Bergen from the building, runs the risk of dissolving. MacLeod's envisaged project would have the benefit of supporting CS55 in its continued operations, while increasing professional resources for the broader arts community.

With the gentrification of the Danmarks plass area, where many artists previously had studios, affordable studio space close to the centre of Bergen is very limited. Increasing the availability of studio space would impact significantly on the ability of local artists to continue their practices while remaining conveniently accessible to visiting curators and programmers, and those working in local institutions.

This is a forward-thinking initiative that will undoubtedly add value to the arts community of Bergen. Given Hordaland Kunstsenter's mandate to encourage the professional growth in the art scene, we strongly support MacLeod's proposal and hope that funding bodies will see fit to do the same.

Please do not hesitate to contact me should you wish to discuss HKS's position further.

With warm regards,

Anthea Buys,
Director, Hordaland Kunstsente
anthea@kunstsenter.no

Bildende Kunstneres Forening Hordaland, BKFH
Klosteret 17
5005 Bergen

Bergen 01.02.16

Støtteerklæring for atelierfelleskap i C.Sundts Gate 55

Bildende Kunstneres Forening Hordaland vil med dette uttrykke støtte til Cameron MacLeod's initiativ til å etablere et atelierfelleskap i 5.etg med muligheter for utvidelse. Det er behov for flere sentrale arbeids- og produksjonsmuligheter for profesjonelle kunstnere i Bergen Sentrum, og vi ser et stort potensiale i å samlokalisere dette med de andre aktørene som er i bygget. Vi håper man finner prosjektet støtteverdige, og at det bevilges friske midler til dette initiativet.

På vegne av styret i BKFH

Erik Friis Reitan
Fungerende styreleder

Martin Clark to me

Dear Cameron

This is to confirm our support for the proposed project CS55 in Bergen.

The plan to develop a space for artists studios, workshops and a small gallery, would be a significant and welcome addition to the visual arts community and its professional provision in Bergen, and something Bergen Kunsthall would wholeheartedly support.

With best wishes

Martin Clark

Martin Clark
Director / Director

director @ kunsthall.no
(+47) 55 55 93 10

BERGEN KUNSTHALL
Rasmus Meyers all 5
N-5015 Bergen
Norway
www.kunsthall.no

Bergen, 18.1.2016

Til Bergen kommune

Styret i Kunstnerverksteder ønsker å gi uttrykk for sin støtte til initiativet av Cameron McLeod som har til hensikt å overta de ledige lokalene i C.Sundtsgate 55 med formålet til å oprette atelierfelleskap der.

Som kjent er vi i forhandlinger rundt fornyet leieavtale av våre etasjer som huser snart 28 atelier med for tiden 44 kunstnere, BEK, atelier for nyutdannede, prosjektor og fellesverksted. Leieavtalen vår går ut slutten av 2016 og er truet av ikke fornyelse om det ikke kommer på plass nye leietakere som driver med tilsvarende kunstnerisk aktivitet så snart som mulig. Huseieren ønsker å fylle etasjene som blir ledig med kunstnere og knytte til noen grad også vår leieavtale til initiativet.

Vi er uansett svært positiv til initiativet og følger det med stor interesse forsøket å sikre de etterhvert ledige etasjene begynnende i år med 5. etg. Det er stor behov for nye atelierplasser sentralt i Bergen akkurat nå og de nærmeste årene. Kunstnerverksteder er innstilt på å samarbeide så nær som mulig med Cameron McLeod, vil vurderer på sikt omorganisering og deling av ressurser osv.

Det ligger en stor mulighet med enorm potensiale for kunstmiljøet i Bergen i å sikre seg lokalene samtidig som Kunstnerverksteder sterkt ønsker å fortsette å leie de eksisterende arbeidsplasser på huset. Den Chancen bør også Bergen kommune se og gripe ved å støtte opp under kunstnere før den muligheten forsvinner.

Styret i Kunstnerverksteder oppfordrer Bergen kommune til å støtte byens kunstnere og deres behov for atelierplass ved å gi en forhåndsuttalelse om at kommunen har til hensyn å sikre driften i et nytt atelierfelleskap med finansiell støtte i C.Sundtsgate 55 .

Med vennlig hilsen, Karen Kipphoff (styreleder i Kunstnerverksteder cs55)